


VI

# Nad Baško grapo (dvodnevna)

97

\*\*\*\*\*

<b>Področje:</b>	Julijske Alpe
<b>Območje:</b>	odštekano prečenje po izpostavljeni mulatjeri nad Baško grapo
<b>Izhodišče:</b>	Koritnica (300 m n.v.)
<b>Karte:</b>	Julijske Alpe, vzhodni del 1: 50 000; Atlas Slovenije 102, 101, 103, Škofjeloško in Cerkljansko hribovje 1:50 000 (delno)
<b>Dolžina (km):</b>	51
<b>Višinska razlika (m):</b>	2400
<b>Čas vožnje:</b>	1. dan 3 h; 2. dan 7 h 30 min
<b>Nošenje kolesa:</b>	1. dan 0; 2. dan pogosto; skupaj približno 1h 30 min
<b>Zahtevnost vzpona:</b>	od Koritnice do planine Kuk V 3 z nekaj kratkimi odseki V 4; od tod do konca betonirane ceste in parkirišča V 4; naprej do kočje V 2; večina drugih vzponov na prečenju do vasi Stražišče V 6 z mesti V 7; iz zaselka Kal na Sedlo V 6; od Kan-cenpoharja do Bače pri Modreju V 4; od Jolpaka do ceste V 4 - V 5; po stari cesti na Petrovo BrdoV2-V3
<b>Zahtevnost spusta:</b>	večina spustov, pa tudi vožnje po ravnem na prečenju do začetka gozdne ceste v Grantarskem gozdu je S 5 z odseki S 6; s Sedla do Povdnarja S 5 - S 6; drugo S 2 in S 3
<b>Zahtevnost skupaj:</b>	VI
<b>Značilnosti:</b>	najzahtevnejša, pa tudi najnevarnejša tura vtem vodniku, primerna za tehnično in fizično vrhunsko pripravljene in opremljene kolesarje; prečenje po mulatjeri od Koče na Planini Razor do vasi Stržišče je večji del izjemno izpostavljeno; tura zahteva gorniške izkušnje (Vmes sta dva še za peš težavna, prepadna prehoda.).
<b>Najnižja točka:</b>	225 m n.v.
<b>Najvišja točka:</b>	1347 m n.v.
<b>Višinski diagram:</b>	

## Nad Baško grapo (dvodnevna)

OPIS

1. dan

▼Pričnemo v Koritnici (300 mn.v. ↑ [1]), ki je s svojo lego zelo primerna za morebiten umik pri prečenju in spustu v eno od dolin (npr. Kneže, Koritnice, s Stražišča ipd.). Peljemo se skozi Grahovo ob Bači (312 mn.v. ↑ [2]) in naprej v Knežo. Takoj za mostom (244 m n. v. → [3]) zavijemo desno, v smeri kažipota za Ljubinj.

▲V zmernem vzponu kolesarimo po asfaltni cesti skozi vas Podmelec (300 m n. v.). Prečkamo dolino potoka Sopot in se čez bolj kamnita pobočja povzpemo na sedlo do zaselka Hum (410 m n. v. ↑ [4]).

▼Od tod se položno spustimo v zaselek Grapa (330 m n. v.).

▲Potem se ponovno vzpnemo do križišča (390 m n. v. →→ [5]) za Kresilami pri Ljubinju, kjer zavijemo ostro desno, v smeri kažipota za Kočo na planini Stador. V položnem vzponu se peljemo do odcepa (420 mn.v. ↑ [6]). Gremo naravnost (Odcep, ki zavije ostro desno, pelje vSela pod Podmel-cem). Po zmerno strmih serpentinah prikolesarimo do naslednjega odcepa (680 m n. v. → [7]), kjer nadaljujemo desno in naprej po asfaltu (Gozdna cesta, ki zavije levo, pelje k oddajniku na Kuku.). Po nadaljnjih serpentinah kolesarimo do lese in pričetka betonske ceste. Po njej se vzpnemo do izravnave pri Koči na planini Stador, kjer je izvir (1025 mn.v. ↑ [8]). Nadaljujemo po makadamu in v zmernem vzponu pridemo na planino Lom (1090 mn.v. ↑ [9]). Od tod se vozimo po kratkih, strmih klancih (V 5), ki so večinoma betonirani, vmes pa so izravnave ali spusti. Po tako razgibanem terenu se vozimo čez strma vzhodna pobočja Krikovega vrha, vse do planine Kuk (1150 mn.v. ↑ [10]). Od tod se vzpnemo po precej razriti cesti, ki vodi v dolg, mestoma zelo strm klanec (do V 5). Ta je v zgornjem delu betoniran. Po njem se pripeljemo na izravnavo in parkirišče pri zapornici (1260 mn.v. ↑ [11]). Nadaljujemo po ozki, slabi cesti, ki gre večinoma po ravnem. Po njej pridemo na planino Razor. Zapeljemo se še mimo sirarne in se čez zadnji kratek in strm klanec vzpnemo do Koče na planini Razor (1315 m n.v. ↓ [12]).

2. dan

▼Od tod se peljemo nazaj do parkirišča na koncu betonske ceste (1260 mn.v. ↑ [11]). Gremo navzdol po zadnjem klančku in na prvem ostrem desnem ovinku (1245 m n. v. ← [13]) zavijemo levo na kolovoz.

▲Malo naprej najdemo prvo od rdečerumenih markacij, ki bodo naše vodilo naslednjih 7 ur. Nadaljujemo do planine, kjer pridemo na travnik. Tu je pot slabše vidna. Gremo rahlo levo in na tleh poiščemo naslednjo markacijo.

▼Ko pridemo v gozd, se pot razširi v mulatjero. Po njej se čez dva ovinka spustimo do vodnega zajetja.

▲Malo naprej pridemo pod skalnate stene (1110 m n. v. ← [14]). Pozor, tu zavijemo levo in navzgor (Glej puščice na kamnih!) po zapuščeni, z gosto reso zaraščeni mulatjeri (Bolj shojena pot, ki gre desno in navzdol, čez melišče, ni prava in po njej z lahkoto zaidemo!). Nadaljnja vožnja ni možna. Sledi kake pol ure potiskanja kolesa navzgor (do kote 1225 mn.v. ↑ [15]). Vmes je le malo vzponov, ki bi bili vozni, pa še ti so od V 6 do V 7. Nadaljujemo čez bolj odprt, razgleden in prepaden svet. Prečkamo številne izpostavljene grape, kjer je pot ponavadi odnesena in moramo peš. Na izravnava ali položnih spustih čez strma in prepadna travnata rebra pa je vožnja

večinoma možna. Seveda je razmerje med pešačenjem in kolesarjenjem odvisno od znanja, moči in poguma. Tisti, ki jim tega ne manjka, morajo te odseke odpeljati z največjo možno previdnostjo (Obvezno spustite sedež!!!) in koncentracijo, saj bi se padec v desno končal katastrofalno.

▼Malo naprej (1100 mn.v. ↑ [16]) od grape potoka Prošček je daljši, nekaj lažji neizpostavljen spust, ki poteka po gozdu. Po njem se pripeljemo do brunaric na Planini v Prodih (1060 mn.v. ↑ [17]). Tu se odpočijmo, saj nas čaka zelo zahteven odsek.

▲Nadaljujemo vzpon, dokler ne postane za vožnjo prestrm. Pridemo na Konjsko Brdo in nad Hudo stopnjo prečimo v kamnito grapo Kneze. Sledi strm klanec (Čezenj moramo peš.) in kratek tunel. Za njim sta dva izpostavljena prehoda v drsečih skrilavcih, kjer je pot odnesena (Opremljena je s klini in potrganimi jeklenicami.). Tu je potrebna velika previdnost in zmožnost mestoma akrobatskega prenašanja kolesa v eni roki. Malo višje je še eno prepadno in drseče mesto, kjer pa ni jek-lenic, tudi potrganih ne, čeprav je ta prehod nevarnejši od predhodnih dveh. Po uspešno prestanih nevarnostih se odpočijemo na sedelcu Ploha (1320 m n. v. ← [18]). Prečimo še nekaj grap in pridemo do začetka ceste (1300 mn.v. ↑ [19]) v grapi potoka Runža.

▼V spustu nadaljujemo po precej razdrapani gozdni cesti. Mimo odcepov za Rutarski gozd na levi (1140 mn.v. ↑ [20]) in za Grantarski gozd na desni (1040 mn.v. ↑ [21]) prikolesarimo do ostrega desnega ovinka (990 mn.v. ↑ [22]). Gremo naravnost (Cesta, ki zavije ostro desno, pelje v Rut), v smeri oznake za Stržišče. Nadaljujemo po markirani poti, ki se položno spušča v prvo grapo.

▲Nadaljujemo srednje strm vzpon po poti, potem po slabi mulatjeri, na koncu pa po kolovozu, vse do stičišča (930 m n. v. → [23]) z gozdno cesto Stržišče - lovska kočica na Stržiški planini. Ta odsek je večinoma lepo prevozen, le čez grape, kjer je pot odnesena, moramo peš. Na omenjenem stičišču zavijemo desno (Cesta naravnost se slepo konča, cesta, ki gre desno in navzgor, pa pelje do lovske kočice.).

▼V spustu se peljemo do odcepa (822 m n. v. ← [24]), ki zavije ostro desno in gre k domačiji Lonik. Nadaljujemo navzdol po zelo strmi, ozki betonski cesti, po kateri pridemo na asfalt (760 m n. v. ← [25]) Huda Južna - Stražišče. Zavijemo levo in se peljemo v Stražišče (756 m n. v.).

▲Nadaljujemo vzpon po makadamski cesti, ki gre mimo cerkvice Sv. Ožbolta.

▼Kratko se položno spustimo v grapo Rovtarskega potoka.

▲Sledi precej strm vzpon (V 4) do zaselka Kal (817 m n. v. ← [26]). Nadaljujemo po markiranem kolovozu, ki je zelo zahteven (začetek V 5, potem pa V 6). Zadnji klanec je prestrm, zato moramo nekaj korakov do Sedla (985 mn.v. ↑ [27]) peš.

▼Na križišču treh markiranih poti nadaljujemo naravnost po srednji, ki je najbolj zaraščena in poteka po plitvem grabnu (Leva pot pelje v smeri oznake za Črno prst, desna pa v smeri oznake za Podbrdo.). Nadaljnji spust je zelo otežen, saj je pot polna debel in vej. Mestoma moramo peš. V drugi polovici poti se peljemo desno od grabna, po markirani stezi, polni korenin, ki gre po strmem gozdu (S 5 - S 6). Niže pridemo na novo zrit kolovoz (830 mn.v. ↑ [28]), po katerem se spustimo do domačje Povdnar

(800 m n. v.). Nadaljujemo po slabi cesti, ki nas pripelje do visoke žične ograje. Ta

ima tako ozka vrata, da skozenj komaj spravimo sebe in kolo. Peljemo se mimo domačije Koncenpo-har (750 m n. v.) do še ene take ograje. Zmotovili smo se nekako skoznjo in se od tod po dobri gozdni cesti spustimo v grapo Mačjega potoka (680 m n. v. → [29]).

▲ Sledi precej strm vzpon (S 4 -S 5), po katerem pridemo do stika z asfaltno cesto (720 m n. v. ← [30]) Podbrdo - Bača pri Podbrdu. Zavijemo levo in nadaljujemo na sedlo (805 m n. v.).

▼ Od tod se položno spustimo v Bačo pri Podbrdu (770 mn.v. ↑ [31]). Od konca asfaltna ceste nadaljujemo naravnost po kolovozu, ki bi moral biti, vsaj po kartah, markiran, pa ni. Sprva se rahlo spuščamo. V nadaljevanju se peljemo po poti, ki nas privede do domačije na desni. Od tod se spustimo v grapo, kjer prečkamo potok.

▲ Sledi strm vzpon do kmetije Jolpak (730 mn.v. ↑ [32]), kjer se začne gozdna cesta. V precej strmem vzponu (V 4 - V 5) se pripeljemo do stika (820 m n. v. → [33]) z makadamom, ki pelje v Podbrdo.

▼ Zavijemo desno in se spustimo do križišča (590 m n. v. ← [34]) pod Jolpakom.

▲ Gremo levo v smeri rdečerumenih markacij, ki se spet pojavijo (Cesta, ki drži naravnost, pelje v Podbrdo.). Na naslednjem razcepu (620 m n. v. → [35]) zavijemo desno, v smeri markacij (Leva cesta pelje k domačiji Huba.). V izjemno enakomernem, nekaj kilometrov dolgem, zelo zmernem vzponu (V 2 - V 3), se po stari vojaški cesti vzpnemo na Petrovo Brdo (803 m n. v. → [36]). ▼ Ko pridemo na asfalt, zavijemo desno in se spustimo v Podbrdo (508 mn.v. ↑ [37]). Nadaljujemo po Baški grapi, skozi Hudo Južno (381 mn.v. ↑ [38]) in nazaj na izhodišče - v Koritnico.

## KOMENTAR

To je vsekakor ena najbolj razburljivih tur v tem vodniku, hkrati pa tudi najbolj zahtevna. Kdor se je bo lotil, misleč, da ne bo stopil s kolesa, se bo bridko uštel. Svetujem, da jo prihranimo za čas, ko bo za nami že večina drugih težavnih tur, v nasprotnem bomo večinoma pešačili. Prav tako moramo vedeti, ali nam tak tip ture in kolesarjenja sploh leži, saj marsikomu mešanica vožnje in pešačenja ni všeč. Večinoma se bomo peljali po izjemno zahtevnem in izpostavljenem "single tracku", ki terja obilo tehničnega znanja in fizične moči. Potrebujemo tudi odlično pripravljeno kolo, sprednje vzmetenje in popolno planinsko opremo. Kolesa z dvojnimi vzmetenjem, še posebej tista, ki se jim ne da znižati sedeža in imajo tako oblikovan okvir, da se ga ne da prenašati z eno roko, so za to turo manj primerna (Ob svojem obisku sem imel priložnost opazovati težave, ki jih je imel prijatelj s takim kolesom.). Če bomo vztrajali in ne bomo od groze in težav predčasno pobegnili v eno od rešilnih dolin, bomo morda imeli priložnost opazovati orla, ki bo dolge minute krožil globoko pod nami, kar je precej redkeje kot videti ga nad seboj.

## KOLESARSKI SERVIS

Tolmin, Roto Šport, Brunov drevored 11, tel. 065 81 692

## Lokalci

Branka Sodja, 051 848 386 branka{pika}sodja{afna}gmail{pika}com



